

Latvijas Satversmes nākamie 100 gadi

Latvijas Republikas Satversme ir apstiprināta 1922. gadā. Šajā pārspriedumā es runāšu par to, kas būtu Satversmē jāgroza.

Satversmē, manuprāt, paši svarīgākie noteikumi ir I nodaļā – “Vispārējie noteikumi”. Tomēr ir viens pants, kas būtu jāgroza. Tā ir I nodaļas 4. panta otrā daļa. Manuprāt, nav jāraksta, ka “Latvijas karogs ir sarkans ar baltu svītru”, bet gan “Latvijas karogam ir trīs joslas divās krāsās – augšējā ir karmīnsarkanā, vidējā – baltā, apakšējā – atkārtoti karmīnsarkanā”. Ieviešot šādu grozījumu, tikai loģiski būtu ieviest I nodaļas 4. pantā arī trešo daļu: “Karoga karmīnsarkanā krāsa simbolizē latviešu tautas uzvaru, baltā ir tīrības, ticības un labestības krāsa, kā arī tā simbolizē Latvijas likteņupi Daugavu.”

Iepazīstoties ar Latvijas pamatlikuma II nodaļu “Saeima”, uzskatu, ka jāgroza 14. pants – “Vēlētāji nevar atsaukt atsevišķus Saeimas locekļus.” Man šķiet, ka demokrātiskā valstī šis likums nav pareizs, jo neievēro tautas varas principus. Ja Saeimas deputāts pārkāpj likumus un/vai nepilda savus darba pienākumus, un/vai izrādās korumpēts, tad, manuprāt, jārikojas šādi: “Ja Saeimas deputāts pārkāpj likumu vai darbojas savtīgos nolūkos, tad viņš savas iespējas atrasties Saeimā ir zaudējis. Ja deputātu no Saeimas izslēdz, tad viņa vietu ieņem nākamais vēlēšanu sarakstā.” Šāds grozījums likumā palielinātu deputātu atbildību par savu rīcību un, iespējams, mazinātu korupcijas draudus.

Svarīga ir arī III nodaļa “Valsts prezidents”. Valsts prezidents ir svarīgākā amatpersona Latvijā. Tādēļ būtu jāmaina 37. panta pirmā daļa: “Par Valsts prezidentu var ievēlēt pilntiesīgu Latvijas pilsoni, kurš sasniedzis 40 gadus.” Tieši vecums ir problēma! 40 gadi ir daudz par daudz! Tādēļ grozījumā būtu šāds teksts: “Par Valsts prezidentu var ievēlēt pilntiesīgu Latvijas pilsoni, kurš sasniedzis 30 gadus.” Valsts prezidents būtu jaunāks un savā darbā vairāk ņemtu vērā izmaiņas sabiedrībā un pasaulē. Prezidentam ir jāpārstāv valsts starptautiski, tāpēc es uzskatu, ka viņam ir jāzina vismaz trīs svešvalodas. Jaunākiem cilvēkiem būtu lielākas valodu un komunikācijas prasmes. 40 gados, sasniedzot pusmūža vecumu, daudzi savu uztveri nemainīs!

Pēdējā – VIII nodaļā “Cilvēka pamattiesības” dažas lietas ir jāmaina.

114. pantam būtu jāpievieno otrā daļa: “Latvijas mazākumtautībām jābūt lojālām Latvijas Republikai. Mazākumtautību partija nedrīkst vairot savu popularitāti, veidojot savienības ar kādas citas valsts partiju.”

Valsts savus stipros tiesiskos pamatus saņem no valsts pamatlikuma – Satversmes. Es uzskatu, ka Satversmes uzbūve veidota ļoti loģiski. Tās normu ievērošana nodrošina ikvienam Latvijas iedzīvotājam sakārtotu, drošu un

tiesisku dzīvi. Tomēr sabiedrība nemitīgi mainās, un tāpat elastīgākai ir jākļūst arī Satversmei. Valsts pamatlikumam jāaizstāv sabiedrības intereses arī nākamajos simts gados. Lai mums visiem kopā izdodas dzīvot tiesiskā un sakārtotā Latvijā!

Jelgavas Valsts ģimnāzijas skolnieks Druvis Strods.